

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB3 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.
Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
 - b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.
- Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt. In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 61 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

- Vennootschapsbelasting:
 $0,20 \times 200.000 + 0,25 \times 400.000 = 140.000$ 1
- Reservering:
 $600.000 - 140.000 - 300.000 = \text{€ } 160.000$ 1

2 maximumscore 1

Door het gedeeltelijk uitkeren van stockdividend in plaats van volledig cashdividend dalen de liquide middelen minder dan bij volledige cashdividenduitkering,

3 maximumscore 2

- $300.000 - 0,08 \times 2.500.000 = 100.000$ 1
- $\frac{100.000}{2.500.000} \times 100 = 4\%$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Dividendbelasting = $0,15 \times 0,12 \times 100 = 1,80$ per aandeel • $100 \times (0,04 \times \text{€ } 100 - \text{€ } 1,80) = \text{€ } 220$ 	1 1

Opgave 2

5 **maximumscore 1**
 Beide organisaties hebben een ideële doelstelling (zijn niet-commercieel).

6 **maximumscore 1**
 Algemene Ledenvergadering

Opmerking

Voor het antwoord “de leden” geen scorepunt toekennen.

7 **maximumscore 2**

- Totaal arbeidsloon exclusief btw bedraagt $240 \times 54 = 12.960$ 1
- btw-voordeel bedraagt $(21\% - 6\%) \times 12.960 = \text{€ } 1.944$ 1

8 **maximumscore 3**

- speeltuin: $\frac{26.000 + 4.000}{12.000 + 3.000 + 26.000 + 4.000} \times 100\% = 66,67\%$ 2
- tennisvereniging: $100\% - 66,67\% = 33,33\%$ 1

9 **maximumscore 2**
 Voorbeeld van een juist antwoord is:
 – Jaarlijkse afschrijving = $\frac{40.000 - 32.000}{4} = 2.000$
 Twee jaar kan niet worden afgeschreven
 dus boekverlies bedraagt $2 \times 2.000 = \text{€ } 4.000$
 – aflezen daling van jaar 18 – 20: $\text{€ } 4.000$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

zie ook vraag 12

2014	Speeltuín (vraag 10)	Tennisvereniging (vraag 12)
Toename brutowinst kantine	1.333	1.000
Toename nettocontributies		1.600
Toename entreegelden	2.000	
Totaal stijging baten	3.333	2.600
Afschrijving op verbouwing	2.855	1.428
Boekverlies op gesloopte gebouwen	4.000	
Totaal stijging lasten	6.855	1.428
Verandering resultaat	3.522 nadelig	1.172 voordelig
Voldaan aan eis	nee	ja

Berekeningen:

	Speeltuín
Toename entreegelden	$50 \times 12 + 400 \times 3,50$

	Tennisvereniging
Toename brutowinst kantine	$\frac{3.000}{1,5} \times 0,5$
Toename nettocontributies	$20 \times (100 - 20)$
Afschrijving op verbouwing	$33,33\% \text{ van } \frac{42.826}{10}$

- 3.333 1
- 3.522 nadelig + niet voldaan 1

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 2	
	• 2013: $\frac{12.000}{240} = 50$	
	2014: $\frac{15.000}{260} = 57,69$	1
	• Dat is een stijging van $\frac{57,69 - 50}{50} \times 100\% = 15,38\%$	1
12	maximumscore 4	
	zie ook vraag 10	
	• 1.000	1
	• 2.600	1
	• 1.428	1
	• 1.172 voordelig + wel voldaan	1

Opgave 3

13 maximumscore 2

Leverancierskrediet, want de leverancier geeft uitstel van betaling.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

14 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De afzet hoeft in het algemeen niet gelijk te zijn aan het aantal ingekochte producten.
- De ingekochte producten worden niet altijd in dezelfde periode verkocht.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

15 maximumscore 2

- Betalingen op grond van de inkopen op rekening:
 $0,75 \times (400 + 410 + 500) \times 1.000 = 982.500$ 1
- Contante betalingen:
 $0,25 \times (500 + 580 + 450) \times 1.000 = \underline{382.500}$
 $\text{€ } 1.365.000$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 3

- inkoopwaarde van de omzet:
 $((800 + 700 + 950) - 700) \times 1.000 = 1.750.000$ 1
- beginvoorraad + inkopen – inkoopwaarde van de omzet:
 $(490 + (500 + 580 + 450) - 1.750) \times 1.000 = \text{€ } 270.000$ 2

Opgave 4

17 maximumscore 2

$$65 \times \frac{720}{4} = \text{€ } 11.700,-$$

18 maximumscore 2

- Vooruitontvangen bedragen 1
- Die post komt credit op de balans. Kielstra dient de prestatie nog te leveren 1

19 maximumscore 2

$$65 \times \left(\frac{720}{12} \right) + 10 \times 64 = \text{€ } 4.540,-$$

Opgave 5

20 maximumscore 2

Wanneer wordt afgelost, daalt de schuld en komt het probleem dat de waarde van het huis onder de hoogte van de schuldrest ligt minder snel voor.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

21 maximumscore 2

Als bij verkoop (als gevolg van werkloosheid, scheiding, enzovoorts) de hypothecaire lening niet volledig kan worden afgelost met de verkoopopbrengst van het huis.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De klanten van ING bank zijn mogelijk niet in staat de leningen af te lossen, zodat de hoogte van de verstrekte kredieten van ING bank op de balans daalt. Het totaal vermogen (tellereffect) daalt en het vreemd vermogen (noemereffect) blijft gelijk.
- De afschrijvingskosten op de verstrekte hypothecaire leningen leidt tot een daling van de winst en daarmee het eigen vermogen. Het eigen vermogen (tellereffect) daalt en het vreemd vermogen (noemereffect) blijft gelijk.

Opmerking

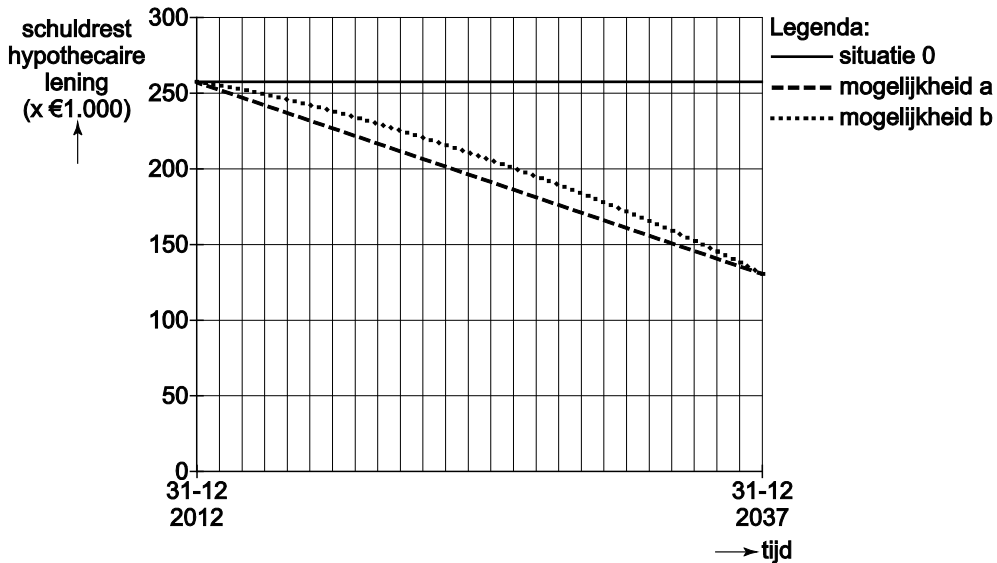
Voor het tellereffect 1 scorepunt toekennen.

Voor het noemereffect 1 scorepunt toekennen.

23 maximumscore 3

- Waarde eind 2012: $\frac{240.000}{104,4} \times 98,6 = 226.667$ 1
- Schuldrest hypothecaire lening eind 2012:
 $240.000 \times 1,08 = 259.200$ 1
- Het huis staat voor $259.200 - 226.667 = \text{€ } 32.533$ onder water 1

24 maximumscore 2

Motivatie: Omdat er jaarlijks met gelijke bedragen wordt afgelost is er sprake van een rechte lijn. Het beginpunt (begin schuld 259.200) en het eindpunt (restschuld = $259.200 - 129.600 = 129.600$) zijn gelijk aan die van variant 2.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 5

2013	mogelijkheid a (inclusief berekening)	mogelijkheid b (inclusief berekening)
aflossing	$\frac{129.600}{25} = 5.184$	$8.296 - 4\% \text{ van } 129.600 = 3.112$
nettorente	$0,58 \times 4\% \text{ van } 259.200 = 6.013$	$0,58 \times (4\% \text{ van } 259.200) = 6.013$
nettojaaruitgaven	€ 11.197	€ 9.125

Conclusie: Suus en Willem hebben gelijk.

- 5.184 1
- 11.197 1
- 3.112 1
- 9.125 1
- conclusie 1

Opmerking

Als de kandidaat bij de nettorente de berekening $0,58 \times 4\% \text{ van } 129.600 = 3.007$ heeft gemaakt, dit ook goed rekenen.

Opgave 6

26 maximumscore 2

$$(2 \times 5.000 - 4.500) \times 14 = \text{€ } 77.000$$

27 maximumscore 2

Voorbeeld van een juiste berekening is:

- $2.000 \times 14 = \text{€ } 28.000$
- $77.000 + 2 \times 5.000 \times 14 - 3 \times 4.500 \times 14 = \text{€ } 28.000$

28 maximumscore 2

$$14 \times 1,20 \times 0,90 = \text{€ } 15,12$$

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf alle kandidaten per examinator in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op vrijdag 23 mei naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.